

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K. Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

NEMZETI HUSVÉT.

— Április tizenegyedike. —

Nemzeti husvétunk lesz az idén.

A feltámadásnak lélekemelő, áhitatos ünnepét emelni fogják a nemzeti öntudat, a polgári önérték megnyilatkozásai, mert a magyar nemzet országgyűlése törvénykönyvébe iktatta, hogy az 1848. törvények királyi szentesítésének napját, — április 11-ét, időtlen időig nemzeti ünnepének ünnepelje meg a magyar.

És az első nemzeti ünnepnap összeesik a husvét ünnepnapjával.

Számítás-e ez, vagy véletlen, nem kutatjuk. De nagyon szerencsésnek tartjuk, hogy a feltámadás ünnepével egybeesik ez a nap, melyen 50 évvel ezelőtt megvolt a magyar nemzetnek feltámadása.

Igen, ez volt az igazi feltámadás napja. Lehetnek nézeteltérések az ünneplés időpontjára nézve, keresheti bárki rokon-vagy ellenszenvének nyilvánulásait a két nap akármelyikén, könnyű kihasználni a kétös alkalmat arra, hogy az együgyűekben és hiszékenyekben felköltsük a könnyen lobbanó nemzeti féltékenységet: de azt nem fogja senki bebizonyítani, hogy nem méltó a nemzeti ünneplésre, a nemzeti megbecsülésnek és kitüntetésnek minden módjára április tizenegyedike!

Akik márczius idusát állítják vele szembe, azok vagy szándékosan vezetik félre önmagukat, vagy nem képesek disztigálni az események jelentősége között. Márczius idusa ünnep, a nemzetnek ün-

nepe, de azt, amit márczius 15-ike hatása alatt a nemzet országgyűlése alkotott, azt április 11-én tette valóságos szentesített törvénynyé a királyi szó s így a magyar nemzetnek, mely királyhűségben mindig és mindenkor elől fog járni valamennyi nemzetek között, április 11-ike az igaz nemzeti diadal napja, mert ezen a napon vált szent törvénynyé az, a mit lelke mélyében, mint benső, imádsághoz hasonló óhajtatást hordozott sokáig.

És ezt az óhajtatást nem az erőszak tette törvénynyé, hanem a királyi szív hajlandósága a magyar nemzet iránt.

Most husvét másodnapján lesz ötven éve.

Hogy mi minden történt ez ötven év alatt, azt nem szükséges itt a mai kor fiának magyarázgatnunk. Látjuk ma, hogy a magyar nemzetnek százszor inkább van oka felséges királyát körülövezni szeretetének melegével, ünneplésének fényével, mert háromszáz sulyos esztendő után megint ujjaszülettünk az ő bölcs uralkodása, atyai jó szívének oltalma alatt.

Ha nem is beszélne napnál fényesebben az utolsó idők magasztos királyi tényei, akkor is hálát kellene éreznünk iránta. De látjuk Budán új fényben ragyogni Mátyás fényes udvarát s érezzük, hogy a magyar király egészen közel félközött hűséges nemzete szívéhez csak a közelmúlt adományozott szobrokkal is, melyekben nemzeti történelmünk tiz hősét akarja megörökíteni az időnek!

Ezért kell bölcsnek tartanunk a kor-

mánynak azt az igyekezetét, hogy a 48-as nagy vívmányok ünneplésére oly alkalmat keresett, amelyen a bizalmatlanságnak árnyéka nélkül együtt ünnepelhet a nemzet és a király.

Ez az alkalom pedig április 11-e, az 1848-as törvények királyi szentesítésének napja.

A kármit beszél hát az ellenzék, a nemzet ezt a napot buzgón fogja ünnepelni, buzgón, mint a husvét ünnepet, melylyel összeesik, buzgón, mint a hosszú álomból, zsibbadt tetszhalálból való feltámadásnak igazi ünnepét.

Hirdessék a harangok a feltámadás szent szövegét országsszerte s millió ember kérje a Mindenható áldását arra az ősz királyi fejre, a ki a 48-as szabadsági törvényeket mind maga megtartja, mind másokkal megtartatja.

Hála a királynak! Üdv a nemzetnek!

Emlékezés Végh Antalról.

Alsó-Csernátón, 1898. április 7.

Rut hálátlanság az, hogy ha kegyelettel nem viseltünk azok emléke iránt, kik boldogságunk munkálásáért áldoztak életüket. S ha egyeseknél bűn a hálátlanság, mennyivel nagyobb véték az akkor, a midőn egész tömegek feledkeznek meg a hálás kegyeletről, ugyannyira, hogy e miatt egy egész nemzet lesz hálátlanná és feledkezik el szabadságáért küzdő, vagyonukat és életüket feláldozó fiairól?

Egy oly hazafiról akarok én megemlekezni most, az 1848-iki magasztos események félszázados évfordulójának megünneplése alkalmával, kinek a

TÁRCZA.

Márczius 15.

Felolvasta Fejér Károly kir. járásbíró a Kézdi-Vásárhelyt 1898. márczius 15-én rendezett nemzeti ünnepélyen.

(Folytatás.)

Vizakna, február 3. Bém táborában vagyok. Alkalmasint nekem van az egész táborban legkevesebb dolgom, 's még is csak annyira érek rá, hogy a történeteket és történeteket csupán rövid vázlatban futólag közölhetem. A' januárius 21-ki Szeben alatti véres csata után, melyben nem az ellenség hanem a' fatum kényszerített hátrálni, seregünk Szelindekre vonult, 's onnan két ízben verte vissza diadalmasan a' császáriakat. Soha vezér, soha sereg dicsőbb hősiséget nem fejtett ki, mint a' mieink a' két alkalommal. Most csak annyit mondok rólok, később, a' mennyire tollamtól telik, örökíteni fogom őket. Szelindekről január 31-kén ide jöttünk át Vizaknára, a' mennyire én értem azért, hogy Temesvár és Szeben közötti közlekedését a' császáriaknak megszakítsuk, 's ez tökéletesen sikerült. Egy osztály Kemény alezredes vezérlete előnyomult Déva felé, hogy az Aradról jövő Beke őrnaggyal egyesüljön, 's a' Temesvárról Szebenbe érkező ember

és lőszerbeli segítséget elfogják, a' mi ezóta megtörtént. A' legfoglalt szászszabeni posta leveleiből, miket Kemény már megküldött tábornokunknak, kitűnik, hogy a' szebeni lakosok és a' császári katonák Szebenben igen gonoszul vannak. A' császáriaknak sem pénzük, sem kenyérük, sem lőszerük 's a' lakosság kétségbeesett félelmek közt.

Utban van hozzánk Háromszékből 8000 és Csíkszékből 3000 székely, de ezeket be sem várva, mihelyt Beke őrnagy megérkezik, azonnal megharadjuk Szebent, 's Bemtől az utolsó honvédig reméljük, hisszük, hogy urai leszünk Szebennek, a' mivel annyi van mondva, hogy Erdélyben tönkre lesz téve a' reactio utolsó izziglen. Akkor aztán megyünk vezérestül sereggestül a' Tisza partjaira, hogy a' rónák hazájának is megmutassuk diadalmas zászlóinkat... megyünk bérezi folyamok gyanánt, mint hajdan a' Betlenek, Rákócziak, Tököliek, 's hullámainkon viszzük a' szabadság birkáját!

Petőfi Sándor.

Erdélyvérnapijaiból.

Pap Mihály őrnagy három harezban kitűnt fiai dicsőségétől a' szabadság mellett fanatizált ősz bajnok egy dörgő proclamiót írt, melyben hazaárulónak kiáltja, ki csatára nem száll védeni tüzhelyét 's hogy Háromszék határain csak az itteni nép holttestén fog belépni a' rablócsorda; kimondta, hogy ki csatára nem fog szállani, szomszédja löjje főbe

's birtokát foglalja el, 's végül élénk és férfias szavakkal lelkesíti a' népet honszerelme. Ezen proclamatot Kézdi-Vásárhely magának vallva, rögtön minden székely falunak megküldé; 's a' nép mint fellobbantott lőpor harezzi tüzre gyult. Ekkor kezdé el Kézdi-Vásárhely spartai szerepét; 's ha így van egész magyar hon lelkesülve, mint e' kicsiny város, a' pokol kapui sem diadalmaskodhatnak rajtuk. Szaesvai János háromszéki birtokost Kézdi-Vásárhely rögtön felszólította, hogy a' mi iránt Vaynak és Berzenzeinek is ajánlatot tett, a' lőpor készítéshez fogjon rögtön. Az gyorsan be is költözött, 's a' törő gépeket megkészítetté; Moldvába küldének kénkört, a' serházat salétrom-főzővé alakíták, két salétrom-főzőshez értő kézdí-vásárhelyi polgár elrendezé 's főzni kezdé a' salétromot, 's néhány nap alatt annyira montek, hogy naponként 53 font lőport tudtak előállítani.

A' város minden fegyverfoghatója csatára indult; a' gyermekek Turóci nevű lelkes üstösnél golyót öntének; a' tanács minden rezeret összeszedett Turóci sürgetésére, ki abból sietve három fontos ágyut öntetett; fűrőgépet talált, és sikerült az ágyu-furás. Kézdi-Vásárhely kicsinyben példát mutatott, hogy egy nemzet mindent tehet, csak akarjon. Még a' gyutacs készítés titkát is kitalálta itt későbbben Laurenczi puskás 's több mint ezer ötszáz gyutacsot küldött a' táborba. Kartácsokat készítőnek a' pléhesek, 's mind ent ingyen tett örömet

világtörténelemben páratlanul álló küzdelemben, Háromszék népének titáni harcában igen nagy része vala, de a kiről, fájdalom! még kortársai is annyira megfellebbeztek, hogy a dicső férfiú elfeledve, egy elhagyott falusi temetőkerben, simára taposott és egészen jeltelenül álló sírhant alatt piheni örök álmát még ma is, a dicsőséges önvédelmi harc ötven évfordulója idején...

Ezen jeles hazafi alsócsernátoni Végh Antal volt, ki az 1848-49-iki magyar önvédelmi harc idejében a Kézdi-Vásárhelyen föllállított székely ágyúöntő műhelyben a legnagyobb szerepet vitte, ugyannyira, hogy nála nélkül Gábor Áron és Turóczi Mózes nem is lettek volna képesek a rézből öntött ágyukat előállítani. Végh Antal volt az, a ki az öntéshez az anyagot elkészítette és a furáshoz, öntéshez és csiszoláshoz szükséges gépeket előállította.

Gábor Áron csak elméletileg értette az ágyúöntést, tehát az eszme neki köszönhető, de a gyakorlati kivitel nem az ő érdeme volt. Ezen állítást fényesen bizonyítja azon körülmény is, hogy Gábor Áron az első ágyukat a fülei vashámorban öntötte meg, míg ha a rézből való öntés mesterségéhez értett volna, bizonyára, mihielyt a vármegyénk székgyűlésén kijelentette, hogy ő tud ágyut önteni, azonnal sietett volna Sepsi-Szentgyörgyön legalább egy darab ágyut gyorsan előállítani, hogy mentől előbb behozzák, a mit állított: mivel egy ágyúhoz való rezet és egy Turóczi Mózeshez hasonló üstgyártó rézművest ott is lehetett volna találni.

Turóczi Mózes pedig csak annyiban illeti az ágyúöntés dicsősége, hogy az ágyúgyár az ő lakásán lett föllállítva, s hogy a munkában ő is segédkezett, de mint egyszerű üstgyártó, nem volt képes sem az ágyuk megöntését, sem az ahoz szükséges gépeket előállítani. Ezen állítást megdönthetetlenül bizonyítja egyebek mellett az is, hogy ha Turóczi Mózesben azon híres munkást nyerte volna meg Gábor Áron, a kiről a dicső himnuszok zengedeznek, nem lett volna szükség arra, hogy Végh Antal hivatalosan berendeljék a gyárba, mivel olyan munkásokat, a milyenek eddig Végh Antal feltűntetni igyekeztek, — Kézdi-Vásárhely lelkes lakossága akármilyen nagy számban is képes lett volna kiszolgáltatni.

S hogy Végh Antal nem csupán „ágyúöntő legény” volt, azt nemcsak bizonyítja, de a rossz akaratú hálátlanok ilyen állítását egészen nevetségessé teszi az, hogy Végh Antal főhadnagyi ranggal volt kitüntetve!

S hogy Végh Antal Gábor Áronnal és Turóczi Mózesrel szemben mégis annyira háttérbe szorították a méltatásban, annak egyebek mellett (a miket „most” elhallgatok,) egyenesen az az oka, hogy Végh Antal nem vala hű, soha sem vágyott kitüntetésekre, hanem azon nemes tulajdonsággal bíró emberek közé tartozott, a kik nem kívánják magukat tulságosan fölmagasztaltatni, ha-

nem nemes hivatásuk igazságos betöltésében és hazafias kötelességeik pontos és lelkiismeretes teljesítésében keresik és találják jutalmukat.

Örömmel vártam a Nagy Sándor könyvét, mert azt hittem, hogy ő, mint Háromszék lakosa, nem fog szemet hunyni a Végh Antal nagy érdemei előtt; de midőn azt láttam, hogy ő is a mások nyomdoka jár, azon tudatban szereztem vigasztalást, hogy majd lesz alkalom a rut hálátlanságról a sötét leplel föllebenteni akkor, midőn Alsó-Csernáton község hazafiasan gondolkozó, áldozatkész lakosai a mellőzött érdemes ember emlékoszlopát fölláttatja, de mivel a szomorú viszonyok nem engedték meg azt, hogy az oszlop fölláttatásához szükséges egész összeg összegyűjthető legyen a dicsőséges idők félé százados évfordulójára: most kötelességemnek tartom fölemelni igénytelen szavamat a történelmi igazság földerítése érdekében s hazafias tisztelettel kérem föl azon kézdíváshelyi és vidéki férfiakat, kik emlékeznek még a Végh Antal hazafias működésére, vagy az ő érdemeit bizonyító hirlapi közlemények és egykoru okmányok birtokában vannak, hogy engemet czélomban támogatni, s nyilatkozataikat a „Székelyföld”-ben közzé tenni kegyeskedjenek, hogy annak idejében az összes adatokat a történelmi igazság kiderítésére fölhazsználhassuk.

Különböen Végh Antalnak nemcsak Alsó-Csernáton értelmes lakossága igyekszik megadni a megérdemelt elismerés jutalmát, hanem a hirlapokban is jelent meg róla több közlemény, melyeknek írói tisztelettel hajolnak meg az ő hazafias és közhasznú munkálkodása és nagy érdemei előtt.

Az kolozsvári „Magyar Polgár”-nak 1881. évi 215. számában „Egy öreg székely gépész” czim alatt Nádasy János (Háromszéken utazván) egy lelkes cikket tett közzé, melyben Végh Antalnak ugy a szabadságharc ideje alatt, valamint a leveretett szomorú korszakában és az azutáni időkben véghezvitt hazafias és közhasznú munkálkodása kellő méltatásban részesült. Ezen hirlapi cikkben le van írva az ő életrajza s az akkor még élő férfiurol így végzi cikkét Nádasy János:

„Végh Antal jelenleg jó erőben levő 70 éves férfiú. Főjellemvonása a szerénység; soha sem vágyott kitüntetésekre, mellét nem diszította aranykereszt, de annál önzetesebben tekint azon aranybuzakeresztekre, melyek az ő találmánya nyomán diszítik Háromszék tündér rónáját.

A „Nemere” 1882. évi 9-ik számában ezen szerény sorok írója a Végh Antal haláláról és temetéséről írott cikkében szintén méltatta az ő érdemeit.

Ezeket kívül a „Nemere,” „Kézdi-Vásárhely és vidéke” czimű lapokban is még jelentek meg közlemények a jeles férfiurol, de ezen cikkek nem levén birtokomban, ezért tisztelettel kérem azoknak íróit, — ha még életben vannak, — hogy visszamelekezéseiket a „Székelyföld”-ben feljuttatni kegyeskedjenek.

minden polgára e' széknek. A' legvénebb ember is, kinek csak ereje volt, salétrom főzésnél vagy lőpor-készítésnél oda szentelé napjait a' honvédelemnek; sőt magok a' kézdi-vásárhelyi nők elhatározták a' város veszélyében hős halállal muini ki. Így a' nép az ellentállást elhatározta, 's a' fővezérlettel Dobai ezredes bizatot meg, ki a' mint segédjeül a' derék Móricz Sándort vette fel, biztosan kezdők remélni, hogy a' szék vezérlete sikeres leend. Segédvezérül Gál Sándor kiáltott, kinek elszántsága 's jó szelleme kétségtelen volt."

Meg kell említenem, hogy az ágyúöntést Gábor Áron már a fülei vashámornál és Sepsi-Szentgyörgyön megkezdte. Ott öntötte az első ágyut Barabás Károly jellemerős szemtanu előadása szerint mintegy 2000 ember kíváncsi, de lelkesedéstől áthatott nép várakozása közben.

És folyt az ágyúöntés K.-Vásárhelyt Turóczi Mózesnek szakértelemmel párosult buzgalomával. Az anyagokat a néptől gyűjtötték össze a lelkes honfiak. Oda adta a nép üstjeit, óranehezékeit, öntőnyérjait s más érezneműit; a község oda adott egy-egy harangjukat.

Erre nézve azoknak emlékéül van szerencsém a t. közönségnek pár eredeti okiratot is bemutatni. „Hogy a nemes Beretzk mező Várossa tisztelt Polgárai által beküldött 41, azaz negyvenegy

font ólom és 103 font érez ez alattirtpál letétetett legyen, hitelesítettik. Vásárhely, 1. márt. 1849.

Gábor Áron,
tüzmaster."

„A háromszéki térparancsnokságtól. Nyugtatvány 209, azaz kétszáz kilencz font harang anyagokról, melyet Bereczk város közönségétől ágyúöntő gyárunk számára olly módon vettünk által, hogy ennek ára a tisztelt közönségnek az álladalom által ki fog fizettetni. Kélt Kézdi-vásárhelyen, február hó 22-kén 1849. Vida százados tüzparancsnok, Hankó százados hadügyész.

Meg kell még említenem, hogy mikor Háromszék ellenségtől körülzárva csak önmagára maradt s leonidási bátorsággal önvédelmi harcra kelt, ezt leginkább a Gábor Áron és Turóczi ágyúinak pusztító hatásába bízva — határozta el. Azok körül a székelyek által Jancsinak nevezett 6 fontos ágyú szórt legtöbb halált az ellenségre úgy, hogy Heydte kénytelen volt 4000 összeszedett oláh, szász népével meghátrálni és békét kötni. Hamar meg is csinálták erre a nótát:

Három alma meg egy fél
Ugy fut Heydte, mint a szél.

(Vége következik.)

Miután fennőbb említést tettem arról, hogy Végh Antalnak Alsó-Csernáton hazafias értelmisége emlékoszlopot szándékozik emelni, az olvasó közönség tájékozása szempontjából szükségesnek tartom azt is elmondani, hogy miképen áll a szobor ügye.

A szoborra 1896-ig begyűlt kétszáz és egy néhány forint. 1896-ban Alsó-Csernáton község, mint erkölcsi testület, az ezredéves ünnepély alkalmával azon batározatot hozta, hogy 50 frrtal hozzájárul a gyűjtéshez, s így most mintegy-háromszáz forint felett rendelkezik a bizottság.

A folyó április hó 11-én tartandó nemzeti ünnepély alkalmával községünk lakossága kimegyen a Végh Antal sírházhoz és ott a szobornak minél előbb való létesítése ügyében újabb mozgalom fog keletkezni, még pedig azon czéllal, hogy a szobor fölláttatása a községben emelendő új középületek valamelyikével hozassék kapcsolatba és úgy állíttassék föl.

Igy azon helyzetben vagyunk, hogy a nemcsakára bekövetkező községhez vagy állami iskola felépítésével a Végh Antal emléket is létesítjük s ekkor legalább azon község, melyben született és bevégezte közhasznú munkálkodását a jeles férfiú, le rója hálás kegyeletét az ő emléke iránt.

Fekete András.

CSARNOK

A DIVAT.

A kézdíváshelyi jótékony négyelet 1898. márcz. 25-án tartott társas-esté. Ilyen felolvasta Kiss Jenő polg. isk. tanár.

Valami sajátos érzés, gondolat nehezül reám, melynek hatása alatt némi bizonytalansággal kezdek megjelölt témám fejtegetésébe.

En irjak a divatról? En, a ki a puritán egyszerűség embere vagyok. En, kinek érzelm világa a természet alkotásain tud csak igazán felmelegedni s azzal teljesen betelni. En, kinek egy rózsza, szegfű, egy fa, egy levél művészi szépségén elmerengve önkéntelen fohász kell lelkében a nagy mindenség alkotója iránt. En, a ki még eddig csak a nagy természet divatjában gyönyörködött, ma olvassak fel olyan témáról, mely ha össze is függ az emberi nem fejlődésével; annak semmi esetre sem természet szerű igényein épült fel: megvallom még most is habozom.

Tehát ma nem volnék szerelmes felolvasásom tárgyában s ha még is vele foglalkozom, teszem azt azért, hogy eme nagy ellenséggel megismerkedjem s így rossz oldalai mellett jó tulajdonait is felkutassam. Legyen, ha a körülmények úgy hozták magukkal, ma nem leszek divatkerülő, hanem mint gyermek a maga játékát, én is szótzedem tárgyat darabokra, bele nézek a divatmű belső alkotásába. Célom tehát megszólaltatni a témám tárgyát, hogy ő beszéljen arról a mi bennünket érdekel. Bennünket érdekel? Pardon, tisztelt hölgyeim és uraim, mielőtt ide a felolvasó asztalhoz ültem el is feledtem kegyetektől megkérdezni, hogy a divatról tartandó értekezésem tárgyból esetleg minő részek fogják érdekelni; angol divat — sonka-balonin új — Stuart-nyak stb. stb. vagy talán a műjés forrásainak ismertetését ohajtják? Igazán sajnálom, hogy ma megint szórakozott voltam. Tehát tisztába vagyok azzal, hogy ismét unalmas leszek. Elmondhatják, hogy im megint az az unalmas ember prédikál. De hát én azért nem haragszom. Nem először hallom e felmagasztalást. Most lett volna alkalom kiküszörülni a nem alkalmas tárgyakkal okozott unalmas jelzést az által, hogy önk előtt is kedves témáról értekezem s bele esem abba a nagy hibába, hogy elfeledem megkérdezni, mi fog e feneketlen nagy tengerből kegyeteknek tetszeni.

Ha nem restelném, innen kérdezném meg, tisztelettel meghajtvam magam. Nagyságtok, — talán önk is uraim — legyenek kegyesek megmondani a divat mely árnyalatával foglalkozzam? Megkérdezem-e? Ne kérdezzem-e? Istenem, mit csináljak. Hisz, ha megkérdezem, itt most szombe állunk egymással s az egészen természetes;

Felelnének rá, s akkor nekem a kapott kívánsághoz kell alkalmazkodjam.

Mintha hallanám a különböző óhajokat; hisz ma divatos, pardon divattudós lettem. Az a kis leány ott a mamája mellett rögtön megkérdezné: bácsi, ugyan mondja meg, jól áll a kalapom. A férjhez

adó lány, hogy melyik a legujabb kelengye-divat? A mamák esetleg a hajviselőt felől; férfiak is akadnának, kik a bajuszkötő s az önmagukra kapcsolandó minden használhatósága felől kérdezősködnének.

No hiszen, még csak ez kellene. Én felelnék a kérdésekre, én?

Jól meggondoltam a dolgot, ma nem kérlek kegyetektől semmit, nem azért, mintha nem volna szükségem némi felvilágosításra, hanem csak azért, mert ez nem divat. Divat, hisz az ördögbe — nekem ma a divatról kell beszélni.

Hiába kerülgetem, mint a macska a forró kását, az időből mindjárt kifogyok, tehát csak bele kell kezdenem. Lássák édes, kedves, nagyrabecsült, mélyen tisztelt hölgyeim a mint önvallomásaim után meggyőződhetek, én a ruha-divathoz nem értek. Tán előbb tudnék egy második „Millenium”-szálló építéséhez tervet készíteni, mint egy nő izlésére kaplapot választani.

Tehát kérem legyenek ma egyszer kritikáikkal kíméletesebbek. Ha azonban kegyetek kritizálási jogukat fentartják? Kérem tessék megmondani. Akkor én is élek műbíráli jogommal, hozzájuk felszínre érveinket, győzzön az igaz, a helyesebb. Ám legyen. De mégsem, ugys sejtem kisebbségbe maradnék. Kérem hát, legyen béke közöttünk. Így-így, most már beszélhetek — kegyetek meghallgatnak — s ezzel vége.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

— **Boldog husvétii ünnepeket kívánunk t. olvasóinknak.**

— **Időjárásunk** teljesen méltó a szeszélyes áprilishoz. Egyik napon kemény éjjeli fagy, a másikon megszö hideg szél, majd meg havas hideg eső váltják fel egymást s általában az időjárás sokkal hüvösebb, a mint kellene. — Szombaton a derülés némi jelei mutatkoztak, de hogy állandó lesz ez, azt semmi időjós nem tudná megmondani, mert hát a legszeszélyesebb hónapban vagyunk.

— **Mikor az oroszán haragos, vagy:** Ugron Gábor és a megyei szolga. Gábor urnak nagy a haragja otthon is. A mit — szerinte — ez „az átkos kormány,” de különösen a vasfejű Bánffy Dezső miniszterelnök csinál — neki nem kell. Nem bánja, ő ha mindjárt örök üdvösség lenne is az. Ezen tehetetlen dühében a napokban is — mint tudósítónk írja — megboszulta magát, még pedig a vármegye egyik igen szükséges személyiségén — a megyei szolgán. Április 11-én délelőtt 11 órakor Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a magyar szabadságharc 50-ik évfordulója alkalmából ünnepélyes diszközyülést tart, melyre — mint törvényhatósági biz. tagot — Ugron Gábort is meghívta. Azonban Ugron ur dühös és nem ünnepe, mert „nem boldog a magyar.” Mikor a nyomatott és kellően czimezett meghívót a térdeiben reszkető megyei szolga elébe tartotta, Gábor ur haragtól szikrázó szemekkel ráfordult: — „Hát nem tudod, hogy én magyar vagyok? ... Vidd vissza, a honnan hoztad!” Gábor ur tehát az ifju egyetemistákkal tartván, sok évi törvény csináló volta dacára, nem ünnepli a legszebb és legszentebb magyar törvény jubileumát, de azért várjátok csak — boldogit titeket oh nép és felsegit benneteket, hogy a mindennapi élettel ne küzdödjétek, hanem az Istent, hazát és törvényt nem ismerő szociális áramlatok felé haladjatok s a választási jogot ne az értelmebb elem, de minden pribék gyakorolhassa; felbontván az alkotmányos rendet édes magyar hazánkban. Ausztriához hasonló zür-zavar keletkezzék nálunk is. Erre megtanít titeket Gábor ur!

— **Tragikus halál.** Damokos János alessernátoni nagy birtokos, a történelmi nevű Damokos család egyik tagja családját egy megrizó balosot érte mult csütörtökön. Damokos János nagyreményű: fia Gyula nevezett nap reggelén kilovagolt a mezőre. Alig ért azonban a mező szélére, a ló megbokrosodott s az ifjut levetette a hátáról, ki erre megharagudva, a lovat megverte s azután ismét hátára ült. A vad ló erre lovasát fején át a földre dobta ki oly szerencsétlenül esett le, hogy a koponyacsont repedést kapott s néhány pereznvi kínos szenvedés után meghalt. Az alig 21 éves rokonszenves ifju tragikus halála meggyeszerzte általános és mély megdöbbenést keltett s megyénk egész társadalma a legőszintébb részvétellel vesz részt az általánosan tisztelt Damokos család fájalmában.

... **Nagy nyeregmények.** Amint értesültük Török A. és Tsa budapesti főeljárásitok (Váci körút 4/A); az első m. kir. osztálysorsjátéknál nagy nyeresi eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik húzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeregmény esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyeregmények ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencsét Török A. és Tsa czégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet, A. Török A. és Tsa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **A gazdaközönség** figyelmét felhívjuk a Sipőcz István pécsi gyógyszerész labdaes alakban készített „egerméregre”, mely biztosan kipusztítja az elszaporodott mezei egereket. Több év óta számos uradalom, gazdaság, község a legjobb sikerrel használja. Egy postacsomagot (circa 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgrót 45 frtért küld Sipőcz István gyógyszerész Pécsen. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdot 1—3 kgr. (10—20 ezer labdaes) okvetlen kipusztít.

A t. hölgyközönségnek. Kik olesó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókelmét akarnak vásárolni, kérjük **Wejner Mátvás** (Budapest, Andrassy-ut 3.) legnagyobb divaturaházának legujabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. **Fontos!** Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyemminta küldessék.

Nyilttér*)

Foulárd selyem 65 krtól

3 frt 35 krig meterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt meterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (es. esk. udvari szállító) **Zürichben**

Magyar levelezés. Svájcba kétszemes levélbéllyeg ragasztandó

*) E rovat alatt közlőtekért felelősséget nem vállal a szerk

Válasz.

A „Székelyföld” 1898. évi 26-ik számának nyíltérében, valami Bogdán Ferencz nevű fényképész (?) „Övást” tesz közzé a közönség tájékoztatása végett, mely nem egyéb egy undorító kenyéirigységnél. Kiténtéseimről szóló okmányaimat a hatóságnak már régebb felmutattam s azt jónak találva, én is jogosan használom. De jogosan kérdem azt is, hogy hol tanulta a fényképészetet **Bogdán Ferencz kézdívarsárhelyi kontár fényképész??** Hol

vannak kiténtései? Hol van szabaduló levele? Ne óvakodjék oly nagyon, mert ugys nekem köszönheti, hogy fényképész lett. Ugy látszik óvási mániában szenved, azért oly beteges? Bizony sajnálatra méltó ember, ha úgy elfogyott a munkája, hogy óvási hirdetmény útján akar mást szerezni. Ez akkor nagy szegénységi bizonyítvány. Vagy talán a tandíját akarja mindezekkel nekem megfizetni. Hogy melyik készít jobb fényképet, ezt a nagyérdemű közönség megbírlására bízom.

Én részemről ez ügyet befejezettek nyilvánítom, mert nem tartom érdemesnek arra, hogy többé szóba vagy levelezésbe álljak egy oly emberrel, a ki a társadalom számára meg van halva.

Papp Ferencz,

okleveles fényképész

K.-Vásárhelyt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölőként alkalmazatik községyénél, csúznál, tag-szaggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utántart van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljes nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, es. és kir. udvari szállító, **RUDOLSTADT.**

H I R D E T É S E K.

Mauthner-féle magvak.

Auguszti és szeptember.

Ültetés távolság: 15—20 cm.

Talaj minőség: trágyázott.

Auguszti és szeptember.

Pflanzweite: 15—20 cm.

Bodenbeschaffenheit: gut gemüht.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön czég esakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelezve úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

entru Școală - BCU Cluj-Napoca.